

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-288/17-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí
Sídlo	Lázeňská 206, 562 01 Ústí nad Orlicí
E-mail právnické osoby	zs.lazne@seznam.cz
IČ	70844755
Identifikátor	600024814
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Stáňa Doležalová
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místa inspekční činnosti	Lázeňská 206, 562 01 Ústí nad Orlicí ČSA 1076, 562 01 Ústí nad Orlicí Žampach 27, 564 01 Žamberk
Termín inspekční činnosti	3. – 6. 4. 2017 a 25. 4. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. a), b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Dále hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní, střední a zájmové vzdělávání a posouzení jejich souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí (dále škola) vykonává činnost mateřské školy (dále MŠ) s kapacitou 16 dětí, základní školy (dále ZŠ) s kapacitou 190 žáků, střední školy (dále SŠ) s kapacitou 24 žáků, školní družiny s kapacitou 49 účastníků, internátu s kapacitou 34 ubytovaných, speciálně pedagogického centra a školní jídelny. Většina těchto součástí sídlí na adrese Lázeňská 206, na adrese ČSA 1076 sídlí třída MŠ a ZŠ při nemocnici. Dvě třídy pro klienty domova pro osoby se zdravotním postižením jsou umístěny na adrese Žampach 27 (Domov pod hradem Žampach).

Ve všech druzích škol (vyjma při nemocnici) se vzdělávají děti nebo žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), v základní a střední škole s mentálním postižením, případně s dalšími přidruženými obtížemi, ve třídách ZŠ a MŠ na odloučeném pracovišti ČSA 1076 se vzdělávají hospitalizované děti a žáci.

V přípravném stupni se vzdělává osm dětí se SVP, vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro přípravný stupeň základní školy speciální zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

V ZŠ se v tomto školním roce vzdělává 99 žáků se SVP, z toho 47 v oboru vzdělání základní škola speciální (dále ZŠS). Pro 42 žáků jsou zpracovány individuální vzdělávací plány (dále IVP). V šesti třídách ZŠ je vzdělávání realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání vytvořeného na základě přílohy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (2. stupeň) „Sedmikráska II“ a podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Sedmikráska I“. V osmi třídách ZŠS se výuka uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní školu speciální I a II zpracovaného v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální.

Do vzdělávacího oboru praktická škola dvouletá je do třech tříd přijato 22 žáků se SVP, z nich je šest vzděláváno podle IVP. Střední vzdělávání je poskytováno podle Školního vzdělávacího programu pro praktickou školu dvouletou vytvořeného na základě Rámcového vzdělávacího programu praktické školy dvouleté.

Školní družina (dále ŠD) nabízí ranní i odpolední provoz (v době od 6:45 až 8:00 h, 10:40 až 15:00 h). Do ŠD jsou přihlášení děti z přípravného stupně, prvního i druhého stupně ZŠ a ZŠS. Ve třech odděleních bylo k datu inspekční činnosti 36 účastníků. Činnost probíhá podle Školního vzdělávacího programu ŠD (dále ŠVP ŠD). Úplata za zájmové vzdělávání je stanovena ve výši 300 Kč za rok.

V internátu je ve třech skupinách ubytováno celkem 28 dětí a žáků. Činnost zařízení probíhá podle Školního vzdělávacího programu internátu (dále ŠVP internátu) od pondělí ráno do pátku odpoledne. Platba je rozlišena podle věku ubytovaného (22 až 32 Kč za noc).

Ve škole při zdravotnickém zařízení na odloučeném pracovišti je výuka organizována podle Školního vzdělávacího programu základního vzdělávání „Plavba za zdravím“, dále podle Školního vzdělávacího programu předškolního vzdělávání „Plavba za zdravím“ a Školního vzdělávacího programu zájmového vzdělávání „Plavba za zdravím“.

Služby školního stravování využívá většina dětí a žáků školy. Dětem a žákům vzdělávajícím se na adrese ČSA 1076, 562 01 Ústí nad Orlicí poskytuje stravování nemocnice, klienti Domova pod hradem Žampach se stravují ve vlastní jídelně.

Subjekt využívá širokou škálu projektů podporujících rozvoj osobnosti dětí, žáků i účastníků zájmového vzdělávání především v oblasti sociální, kulturní, sportovní a environmentální.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola splňuje formální podmínky vzdělávání podle školského zákona. Údaje uvedené ve zřizovací listině školy a v zápisu do rejstříku škol a školských zařízení odpovídaly skutečnostem zjištěným při inspekční činnosti.

Ředitelka je pro vykonávání funkce odborně kvalifikovaná, uplatňovaný styl řízení je funkční. Jasně vymezené kompetence, systém pravidel a otevřená komunikace se všemi účastníky vzdělávání se pozitivně odráží v příjemné atmosféře ve škole. Zpracovaná koncepce rozvoje školy vychází ze znalosti prostředí, reaguje na aktuální potřeby a požadavky subjektu v oblastech řízení, vzdělávání, personální, materiální, sociální i prezentace na veřejnosti, naplňování cílů je pravidelně vyhodnocováno. Vytyčené priority dlouhodobé strategie rozvoje školy jsou stanoveny v souladu s cíli státní vzdělávací politiky a jsou reálné. Hospitační činnost je systematická, zaměřuje se především na ověření vhodných postupů a forem vzdělávání. Spolu s ředitelkou se na ní podílí její zástupkyně. Prioritou školy je zajištění optimálních podmínek pro vzdělávání jednotlivých dětí a žáků. Základem je komplexní diagnostika a vypracování nejvhodnějšího vzdělávacího programu ve spolupráci všech zainteresovaných osob (rodiče – dítě/žák – specialisté – škola). Pro tyto účely škola úzce spolupracuje s odborníky z řad pedagogů i lékařů různých oborů a sociálními pracovníky. Předávání informací uvnitř subjektu je funkční. Záznamy z jednání pedagogické rady dokládají projednávání zásadních otázek týkajících se činnosti školy se všemi členy pedagogického sboru. Ředitelka se opírá i o závěry z jednání metodických komisí, jejich podněty se zabývá a postupně přijímá opatření ke zkvalitňování vzdělávání. Další řídicí kompetence jsou účelně rozděleny mezi ostatní pracovníky – zástupkyni, vedoucí vychovatelku internátu, vedoucí učitelku v MŠ a ZŠ při nemocnici a učitele pověřené vykonáváním specializačních činností – výchovné poradenství, prevence rizikového chování, koordinátor ŠVP.

Povinná dokumentace školy je vedena většinou přehledně a systematicky v souladu s požadavky školského zákona, dílčí nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti (zápisní listky ŠD). Přijímání dětí a žáků pro školní rok 2016/2017 proběhlo podle platných zákonných ustanovení.

Koncepční práce vedení školy se kladně odráží i v personálních podmínkách. Pedagogický sbor (27 učitelů včetně ředitelky školy, 22 asistentů pedagoga, 10 vychovatelů) je dlouhodobě stabilní a plně kvalifikovaný. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřeno na prohlubování odborných znalostí, podle možností je využívána nabídka vzdělávacích institucí i různé formy samostudia. Získané poznatky si učitelé vzájemně předávají a využívají je při vzdělávání dětí a žáků.

Škola zabezpečuje vhodné podmínky pro fyzický a psychický rozvoj dětí a žáků, zajišťuje jejich bezpečnost při vzdělávání i všech akcích školou organizovaných. Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků jsou stanovena ve zpracovaných řádech i v dalších dokumentech. Pozornost je věnována předávání informací dětem a žákům v této oblasti, prokazatelnost poučení je zajištěna formou písemných záznamů v třídních knihách. Témata prevence rizikového chování společně s prevencí úrazů jsou zařazována do vzdělávacího obsahu podle potřeby a typu aktuálních činností.

Pro prevenci rizikového chování dětí a žáků škola vypracovala „Minimální preventivní program“. Je prioritně zaměřen na předcházení rozvoje negativního chování žáků a případného zachycení již v začátcích. Stálá cílená prevence ve škole se zabývá zejména minimalizací počtu neomluvených hodin, zvýšením odolnosti žáků vůči negativním vlivům okolí (drogy, kouření). Funkční je snaha zlepšování spolupráce s rodiči, částečně se daří

výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, vytváření kladného hodnotového systému. Napomáhá tomu mimo jiné každodenní pestrá nabídka zájmových aktivit po vyučování (kroužky sportovní, počítačový, dramatický, keramický, pěvecký, přírodovědný, turistický).

Metodik prevence spolupracuje s řadou organizací (Policie ČR, městská policie, Český červený kříž). Pro žáky jsou realizovány besedy na témata rizikového chování (kyberšikana, zneužívání návykových látek). Společně se Střední zdravotnickou školou Ústí nad Orlicí jsou připravovány programy týkající se hlavně oblasti sexuální výchovy (pro žáky vyšších ročníků). Aktuální problémy kolektivů tříd pravidelně řeší třídní učitelé při třídnických hodinách (pravidla třídy, hodnocení chování žáků). Problémové třídní kolektivy řeší společně s pedagogicko-psychologickou poradnou vrstevnickými programy. Pozitivně se projevuje práce školy s rodinami žáků, učitelé často včas zachytí problémové jevy (účast rodičů ve škole na besedě na téma „Výživové poradenství“).

Materiální, prostorové i technické podmínky jsou postupně zlepšovány (vybavení dílen, internátu, tablety, výměna částí topného systému). Na internátu proběhla částečná výměna oken, podlah, nábytku, techniky (televize, počítače, tablety, mikrovlnná trouba). Škola je bezbariérová, žáci s tělesným postižením mají k dispozici výtah. Děti i žáci často využívají rozlehlý školní pozemek s hřištěm, skleníkem, altánem. Hospitalizované děti a žáci využívají velmi dobře vybavené učebny na dětském oddělení nebo oddělení ORL a kvalitní hračky, knihy, pomůcky. Vzdělávací prostory pro dvě třídy v Domově pod hradem Žampach jsou stavebně upraveny pro potřeby žáků, k dispozici jsou i další zařízení subjektu (např. místnost pro multismyslovou stimulaci, muzikoterapii, venkovní prostory a vybavení).

Škola hospodaří s finančními prostředky s prostředky poskytnutými od zřizovatele na úhradu provozních nákladů a s prostředky ze státního rozpočtu, které jsou použity na pokrytí mzdových nákladů, zákonných odvodů a ostatních neinvestičních nákladů. Dalším příjmem školy je poplatek za pobyt ve školní družině a stravné od zákonných zástupců žáků. Škole byly poskytnuty v roce 2016 finanční dotace na realizaci rozvojových programů MŠMT „Zvýšení platů pracovníků regionálního školství“, „Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání“ a „Asistenti pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním“. Významný je podíl finančních prostředků poskytnutých od města Ústí nad Orlicí na školní projekty (např. „Zpíváme pro radost“, „V přírodě a o přírodě“, „Přijďte se podívat“, Úprava hřiště“, „Plavba za zdravím“, „Kamarádství nezná hranic“). Škole se daří získávat sponzorské finanční příspěvky z nadačních fondů, firem, od obce Běstovice i jednotlivců. Tyto finanční prostředky pokryly především nákup rehabilitačních pomůcek (Vojtův stůl, motomed), hraček a pomůcek pro děti a žáky v ZŠ a MŠ při nemocnici, revitalizaci zahrady u dětského oddělení nebo některé kulturní a sportovní aktivity dětí a žáků školy. Úřad práce financoval mzdu pracovníka poskytující ostatní osobní služby. Škola neprovozuje doplňkovou činnost.

Stravovací služby jsou poskytovány v rozsahu zápisu do školského rejstříku. Podmínky pro poskytování školního stravování byly upraveny ve vnitřním řádu školní jídelny. Školní jídelna dbá na pestrý jídelníček s dostatečným množstvím ovoce a zeleniny. V rámci podpory zdravého životního stylu se škola zapojila do projektů „Mléko do škol“, „Ovoce do škol“. Dietní stravování dosud nebylo nutno zabezpečovat.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Školní vzdělávací programy pro předškolní, základní i střední vzdělávání a pro školská zařízení (školní družina, internát) byly v souladu s platnými rámcovými vzdělávacími

programy nebo s příslušným ustanovením školského zákona. K jejich naplňování jsou rovněž realizovány ozdravné pobyty, sportovní kurzy, plavecký výcvik, exkurze, výlety, a přednášky.

Zvolené formy a metody práce u každého dítěte přípravného stupně ZŠS individuálně dostatečně zohledňovaly zásady a cíle ŠVP přípravného stupně ZŠS – přípravu na vzdělávání, vytváření hygienických návyků, rozvíjení a upevňování slovní zásoby i celkové komunikace a individuální přístup. V hodnoceném výchovně vzdělávacím bloku převažovaly řízené činnosti nad spontánními herními činnostmi dětí. Podle záznamů v třídních knihách byly při běžné výuce využívány herní prvky během výtvarných, hudebních i pohybových činností včetně pravidelného každodenního pobytu dětí venku ve výrazné převaze. Děti byly pro všechny činnosti účinně motivovány. Atmosféra ve třídě byla klidná a příjemná. Mezi pedagogy a dětmi byl patrný podporující a partnerský vztah. Péče byla účelně individualizovaná, podporovala ji systematická činnost asistentů pedagoga. Hodnocení a povzbuzování dětí prolínalo celou výukou.

ŠVP základní školy praktické je zaměřen na naplňování cílů základního vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Vzhledem k předpokládané profesní orientaci se zaměřuje na vytvoření pracovních návyků, morálky, manuální zručnosti a kladnému vztahu žáků k práci. Při výuce upřednostňuje rozvoj komunikačních schopností před encyklopedickými znalostmi.

Ve sledovaných hodinách v ZŠ většinou převládala příjemná, klidná atmosféra, komunikace učitelů se žáky byla trpělivá, vlídná. Kolektivy tříd až na výjimky s učiteli dobře spolupracovaly, pouze občas jednotlivci projevovali nezáměr o probírané učivo. Hlavně v úvodních částech pedagogové zařazovali motivační prvky, další činnosti volili tak, aby byly logicky i námětově propojené. Téměř vždy zohledňovali individuální možnosti žáků, výuku v některých ročnících diferencovali podle jejich schopností. V hodinách často převládalo procvičování a opakování učiva různými formami a metodami práce, které většinou zohledňovaly momentální stav žáků a jejich potřeby. S novým učivem byli žáci seznamováni teoretickým i názorným způsobem, formou rozhovoru učitelé vyvozovali nové poznatky postupně na základě známých faktů. Občas byly zařazeny úlohy z praxe s uplatněním vlastních zkušeností a zážitků žáků. Zvláště zdařile byly využity jejich poznatky z besedy s pamětníkem přímo ve škole. Učební témata byla v některých hodinách výchovně využita. Součástí výuky byly projekty, které žákům vhodnou formou přibližovaly vybraná témata, usnadňovaly jim vzdělávací proces. Nedílnou součástí sledovaných hodin byly časté pochvaly žáků za dílčí pokroky, které podporovaly osvojování jejich sociálních, komunikativních a pracovních kompetencí. K efektivitě výuky ve většině případů přispívalo využívání názorných pomůcek a didaktické techniky. Učitelé hodiny zpravidla uzavřeli závěrečným shrnutím a pochvalou žáků, ne vždy pravidelnou součástí výuky bylo žákovské sebehodnocení.

ŠVP základní školy speciální vytváří předpoklad pro účinnou individualizaci výuky zaměřenou na rozvoj základních rozumových schopností, pěstování návyků sebeobsluhy, vytváření dovedností využívat předměty denní potřeby a vykonávat pracovní činnosti. Významným pozitivním prvkem pro rozvoj žáků je zařazení předmětů rehabilitační tělesná výchova, řečová výchova a individuální logopedická péče.

Organizace výuky sledovaných hodin ve třídách ZŠS byla založena především na realizované individualizované výuce, která jednoznačně vycházela z potřeb a osobnostních předpokladů jednotlivých žáků. Ve všech třídách se společně vzdělávali žáci více ročníků. Do tříd jsou rozděleni s ohledem na své schopnosti a dovednosti, mentální úroveň a další handicap tak, aby byl v co největší možné míře vytvořen spolupracující

kolektiv. Pedagogové školy své žáky velmi dobře znají a respektují jejich individualitu. Výuka byla zaměřená především na rozvíjení smyslového vnímání, motoriky, sociálních a komunikačních dovedností a samostatnosti v sebeobsluze. Žáci s poruchou autistického spektra pracovali ve struktuře místa, času, obsahu. Učitelé žáky během výuky neustále motivovali a povzbuzovali, vhodně uplatňovali střídání činností k udržení pozornosti, zařazovali do výchovně vzdělávacího procesu odpočinkové a relaxační činnosti. Výuka byla pojímána jako otevřený proměnlivý proces s ohledem na nutné improvizace podle momentálního psychického naladění žáka. Učitelé okamžitě, kladně a v dostatečné míře hodnotili drobné jednotlivé dílčí úspěchy žáků a tím je povzbuzovali k další aktivní práci. S ohledem na SVP byly ve všech vyučovacích hodinách přítomni asistenti pedagoga, jejich práce v hodinách byla vždy účelná a podporovala klidný průběh výuky a učení žáků. Zvolené metody a formy práce rozvíjely komplexně osobnost každého žáka. Pro žáky je přínosné doplnění výuky speciálními terapiemi a pobytem ve snoezelenu. Na velmi vysoké profesionální úrovni byla vedena muzikoterapie pro žáky ZŠ a ZŠS, která je pravidelnou součástí předmětu hudební výchova.

Vzdělávání dětí a žáků v MŠ a ZŠ při nemocnici je poskytováno všem hospitalizovaným dětem a žákům od prvního dne pobytu s ohledem na jejich a momentální zdravotní a psychický stav. Pedagogové pečlivě promýšlejí a připravují výuku s přihlédnutím ke specifickým potřebám jednotlivců. Poskytované vzdělávání je vedeno formou individuální výuky u lůžka dítěte nebo žáka a formou skupinové činnosti v učebně. Speciální pedagogové vhodně volí vzdělávací aktivity s maximálním využitím bohaté škály moderních pomůcek, prostředků ICT a didaktických her, učení je pro děti a žáky zajímavé a zábavné. Organizace vzdělávání i metody a formy práce učitelek byly vzhledem k omezené pohyblivosti dětí a žáků v době inspekční činnosti zvoleny velmi dobře (matematická a čtenářská gramotnost, dovednostně praktické metody) umožňovaly efektivní průběh vzdělávání. Množství didaktických materiálů a učebních pomůcek, kterými je škola vybavena, dává učitelkám možnost aktuálně volit specifické úkoly a respektovat vlastní postupy řešení žáka i podporovat jeho kreativitu při řešení úloh. Empatický přístup vyučujících podněcuje děti a žáky k herní a učební aktivitě, podporuje jejich psychickou vyrovnanost a pohodu.

Organizace vzdělávání v obou třídách (SŠ a ZŠS) v Domově pod hradem Žampach respektovala individuální potřeby žáků, míru jejich postižení a momentální zdravotní stav. Systém práce byl velmi promyšlený. Všichni žáci byli vzděláváni podle IVP, pod vedením zkušených pedagogů. U všech soustavně rozvíjeli a upevňovali základní poznatky z běžného života, motorické dovednosti, správné pracovní postupy i základní hygienické, zdvořilostní a stravovací návyky. Individualizace výuky důsledně vycházela ze systematicky prováděného vyhodnocování pokroků každého žáka, pečlivého sledování jeho aktuálního stavu, naladění, unavitelnosti a s tím související schopnosti soustředit se. Ve sledovaných hodinách převládala příjemná atmosféra, komunikace vyučujících se žáky byla přívětivá a trpělivá. Volené činnosti byly logicky i námětově propojené, účelně a ve vhodných časových odstupech byly zařazovány motivační, odpočinkové a relaxační části. V rámci mentálních schopností žáků jim byl ponechán prostor pro samostatné rozhodování ve volbě materiálu, stavebnic a dalších vzdělávacích prostředků. Citlivý přístup se projevil i v respektování emočních a fyzických požadavků žáků. Nové poznatky byly vyvozovány postupně na základě známých faktů, učitelky využívaly praktické znalosti žáků. Promyšleně zařazovaly mezipředmětové vazby, učivo výchovně využívaly. Výuka žáků s poruchou autistického spektra byla promyšleně plánována a realizována formou tzv. strukturovaného učení. Cílená vizualizace žákům poskytovala časovou orientaci při plnění úkolů a strukturalizace prostředí jistotu ve vzdělávacím prostoru třídy i pracovního místa.

Efektivitu vzdělávání zvyšovala systematická práce s odměnami. Účinná podpora náhradních způsobů komunikace (obrázek, piktogram, symbol, gesto, mimika, komunikační kniha apod.) a sekundární logopedická intervence byly patrné a žákům umožňovaly dorozumění a navazování mezilidských vztahů. Tím byly vytvářeny předpoklady pro jejich úspěšnost ve vzdělávání. Souběžné působení učitelek a asistentů pedagoga u žáků s těžkými handicapů pozitivně ovlivňovalo účinnost výuky a individualizaci. Součinnost všech pedagogických pracovníků byla příkladná, rozdělení činností a realizace výuky bylo efektivní a pro potřeby žáků prospěšné. Pozitivem bylo systematické uplatňování bazální stimulace a zařazování hippoterapie. Vyučující efektivně žáky motivovaly pro plnění úkolů a poskytovaly jim zpětnou vazbu o úspěšnosti, v rámci jejich mentálních schopností je vedly k sebereflexi i vzájemnému hodnocení.

ŠVP SV je zaměřen na přípravu pro výkon jednoduchých činností v oblastech praktického života, aby absolventi byli v rámci svých možností a individuálních schopností připraveni pro praxi a případné uplatnění na trhu práce při pomocných úklidových pracích, ve stravování, chráněných dílnách aj.

Obsahem výuky praktické školy dvouleté bylo osvojování dovedností a pracovních návyků žáků při úklidových činnostech (zametení, vytření, vysátí prachu). Teoretická část byla zaměřena na ukázky pracovních postupů, při nichž učitelé využívali názorné učební materiály (např. fotografie činností) a množství reálných pracovních pomůcek sloužících k úklidovým pracím. Při výuce matematiky byl nejčastěji účelně používán řízený rozhovor, vysvětlování i řešení problémových úloh, k názornosti byla využita interaktivní tabule. Přínos pro rozvoj samostatnosti a pro úspěšné řešení úloh z praktického života představovala důsledná podpora asistentů pedagoga. Pozitivním prvkem byl stálý individuální přístup s motivačním hodnocením každého úspěchu. V závěru hodin byl vyučujícími srozumitelnou formou ohodnocen průběh i výsledky vzdělávání žáků. Sebehodnocení bylo zařazováno méně často, k vzájemnému hodnocení nebyli žáci vedeni.

ŠVP ŠD je zaměřen na poskytování výchovné a vzdělávací péče v době po vyučování žákům prvního i druhého stupně základní školy praktické a základní školy speciální, v případě volné kapacity i dalším žákům s ohledem na jejich postižení a možnosti dopravního spojení.

ŠD realizuje výchovně vzdělávací činnost zejména formou odpočinkových, zájmových, spontánních a rekreačních aktivit, umožňuje žákům přípravu na vyučování. Zaměřuje se na práci v kolektivu, výběrem aktivit rozvíjí dovednosti žáků s přihlednutím k jejich mentálním schopnostem. Sledovaná pravidelná zájmová činnost účastníků probíhala v jednotlivých učebnách, vychovatelky jim nabízely odpočinkové aktivity s možností výběru podle vlastního zájmu. Pobyt v herně byl kombinován s vhodnými pohybovými a relaxačními aktivitami. Časové rozvržení činností se řídilo požadavky psychohygieny. Vzájemná komunikace účastníků zájmového vzdělávání s vychovateli a asistenty byla převážně klidná, vzájemně vstřícná. Žáci byli respektováni, dodržovali předem stanovená pravidla. Byly na ně kladeny jasné, přiměřené a srozumitelné požadavky. Vzdělávací aktivity byly přizpůsobeny tak, aby se na nich mohli podílet účastníci s potřebou podpůrných opatření všech stupňů. Vychovatelé aktivně spolupracují, vzájemně si předávají poznatky a zkušenosti, společně připravují další doplňující aktivity (např. besídky, sportovní a dovednostní soutěže).

ŠVP internátu deklaruje ubytování dětem a žákům, kteří z důvodu velké vzdálenosti nebo z důvodů sociálních nemožou být ubytováni v místě trvalého bydliště. Jeho cílem je všestranný rozvoj přípravy ubytovaných na rodinný způsob života.

Na internátě jsou děti a žáci rozděleni do tří výchovných skupin podle věku, vzájemných sympatií a podobných zájmů. Mají k dispozici tři samostatné velmi dobře vybavené bytové

buňky. Týdenní skladba činností je tematicky zaměřena, v nabídce nechybí relaxace, četba, příprava na vyučování, návštěvy kin, divadel, muzea, sportovních zařízení ve městě. Vychovatelé vedou ubytované k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových, praktických a sportovních činností (návštěvy bazénu, bowlingu, jízda na kolech, koloběžkách). Přípravují pro ně besedy na různá témata (v městské knihovně, muzeu), soutěže, zájezdy (ZOO Praha, Jihlava).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výchovný poradce vede přehledně a systematicky dokumentaci o žácích, což umožňuje vedení školy, všem vyučujícím a zákonným zástupcům žáků průběžně sledovat výsledky vzdělávání žáků vyplývající z doporučení školských poradenských zařízení. Pokroky jsou pravidelně evidovány a vyhodnocovány. Na základě zjištěných posunů při vzdělávání jsou upravovány IVP každého jednotlivce. V případě neúspěchu je okamžitě zahájena účinná intervence, jsou přijímána opatření k jejich odstranění nebo eliminaci. V rámci kariérového poradenství je zajištěna podpora vycházejícím žákům a jejich zákonným zástupcům při rozhodování o profesní orientaci po ukončení základního vzdělání nebo pracovním a společenském uplatnění. V těchto případech výchovný poradce spolupracuje zejména s úřadem práce, středními odbornými školami, realizovány jsou exkurze, projekt Hamet 2 (testování řemeslných a motorických schopností žáků se SVP s cílem pomoci v rozhodování žáků pro jejich další profesní uplatnění). Při řešení obtíží žáků s rizikem školní neúspěšnosti nebo výchovnými problémy škola úzce spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, se školskými poradenskými zařízeními a dalšími institucemi.

Vedení školy se ve spolupráci s metodickým sdružením, třídními učiteli, jednotlivými vyučujícími a asistenty pedagoga plánovitě zabývá vyhodnocováním průběžných a celkových výsledků vzdělávání žáků. Výrazným úspěchem je každé zlepšení žáka v jakékoliv oblasti, dosažení větší míry samostatnosti a nezávislosti, snaha o dorozumění se s okolím. Mezi kladné výsledky patří také rozvinutí tvořivosti, motoriky, pohybových a pracovních dovedností, zapojení se do mimoškolních aktivit a soutěží. Průběžné výsledky vzdělávání v hospitovaných hodinách odpovídaly možnostem, schopnostem a předpokladům žáků. Nejlepší zpětnou vazbou pro pedagogy je pak nalezení vhodného uplatnění pro žáka po ukončení školní docházky a jeho začlenění do běžného života.

V ZŠ výsledky vzdělávání učitelé ověřují převážně ústním zkoušením a vlastními kontrolními pracemi a testy. Ve školním roce 2015/2016 z celkového počtu 110 žáků jich 22 prospělo s vyznamenáním, 84 prospělo a čtyři neprospěli. Celkový počet zameškaných hodin za obě pololetí 2015/2016 byl 17415 (na žáka 158 hodin průměrně), čtyři žáci měli neomluvenou absenci (115 hodin). Nebyla udělena žádná snížená známka z chování. V ZŠS výsledky, které žáci dosahovali v sebeobsluze, motorických, komunikačních a sociálních dovednostech, odpovídaly jejich individuálním možnostem a schopnostem v závislosti na druhu a rozsahu jejich zdravotního postižení. V praktické škole dvouleté ukončilo školní rok 2015/2016 devět žáků, pět z nich s vyznamenáním, čtyři prospěli. Za obě pololetí zameškali celkem 2311 hodin, neomluvenou absenci neměl žádný žák.

Škola při nemocnici umožňuje žákům bezproblémový návrat do jejich kmenové školy, se kterou u dlouhodobě hospitalizovaných žáků aktivně spolupracuje. Eviduje údaje o průběhu a obsahu vzdělávání a vydává kmenové škole podklady pro hodnocení žáků za období jejich hospitalizace (delší než 10 pracovních dní). O výsledcích vzdělávání dětí v MŠ jsou vedeny diagnostické záznamy. Nejdůležitějším partnerem jsou pro školu zákonní zástupci hospitalizovaných dětí a žáků, se kterými spolupracuje během pobytu v nemocnici.

Informace o průběhu vzdělávání získávají v každodenním kontaktu. Učitelky úzce kooperují s lékaři a zdravotnickým personálem na všech odděleních, kde jsou děti a žáci hospitalizováni, konzultují aktuální zdravotní stav. Z hlediska výměny zkušeností je účelná spolupráce s dalšími školami při zdravotnických zařízeních v kraji. Škola ve spolupráci se sdružením Zdravotní klaun vytvořila videoprojekce s tématy přípravy dětí na lékařské ošetření a zákroky s cílem odstranit strach a minimalizovat využívání anestézie. Vzdělávací nabídka účelně doplňuje besedy (např. hokejisté, hasiči), kulturní vystoupení, ekologické programy, projekty (např. „Přijďte se podívat, jak se u nás hezky stoná“, Přátelská nemocnice“). Škola získala 1. a 3. místo v internetové soutěži Eurotime 2016. Ve spolupráci se Střední školou uměleckoprůmyslovou Ústí nad Orlicí byl realizován projekt „Cesta kolem světa“, práce žáků a studentů střední školy přispěly ke zvýšení úrovně estetického prostředí nemocnice.

Zapojováním do kulturních, sportovních a dalších společenských akcí podporují pedagogové u žáků sociokulturní návyky, kultivované chování a vystupování, pomáhají jim orientovat se ve společenských skupinách, začleňovat se do běžného života. Na škole působí pěvecké kroužky Pohoda a Kosáci a dramatický Hasimo, které prezentují školu na veřejnosti. Škola je aktivní v účasti na různých soutěžích sportovních (sama organizuje lehkotletický čtyřboj), recitační, dopravní. Vzájemně přínosná je spolupráce se zřizovatelem i celou řadou dalších partnerů – se školami ve městě (základní, střední, umělecká), Českým červeným křížem, sportovními a kulturními organizacemi. Mezinárodní spolupráce je navázána s polskou speciální školou v Długopole Zdrój (vzájemné návštěvy, výměnné pobyty). Navázané partnerské vztahy pozitivně přispívají k naplňování koncepčních záměrů školy.

Zákonní zástupci dětí a žáků jsou o vzdělávací nabídce, průběhu a výsledcích vzdělávání informováni prostřednictvím žakovských knížek, třídních schůzek, individuálních konzultací, vývěsky školy a většina z nich při denním kontaktu. Rodiče se zapojují do života školy prostřednictvím účasti na besídkách, výletech i dalších programech (např. arteterapie). Škola se prezentuje široké veřejnosti prostřednictvím webových stránek a regionálního tisku (Orlický deník, Ustecké ozvěny) a rovněž ve vysílání kabelové televize. Tradicí se již staly akce „Den rozmanitých činností“ spojený se Dnem otevřených dveří, výstavy, kulturní vystoupení na Akademii speciálních škol.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Další zlepšení materiálních podmínek vzdělávání,
- zdokonalení vedení dokumentace žáků,
- snižování počtu žáků.

Silné stránky

- Individuální přístup vyučujících a zvýšená péče o žáky s těžkým kombinovaným postižením ve spolupráci s asistenty pedagoga,
- klidný a empatický přístup pedagogů k žákům,
- pestrá nabídka zájmových útvarů, projektů, prezentace výsledků vzdělávání široké veřejnosti,

- muzikoterapie, která je pravidelnou součástí hudební výchovy, je vedena na velmi vysoké odborné úrovni,
- účinnost preventivních aktivit a poradenské činnosti,
- důslednost při upevňování učiva a pracovních návyků v praktické škole dvouleté.

Slabé stránky

- Méně časté zařazování sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podněcovat více žáky k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení s ohledem na jejich individuální možnosti,
- zaměřovat se nadále při DVPP a vzdělávání žáků se SVP na další formy alternativní a augmentativní komunikace s cílem soustavně zvyšovat kvalitu porozumění řeči a usnadňovat vyjadřování žáků s těžkým kombinovaným postižením.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 13. 12. 2016 s účinností od 13. 12. 2016
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu do rejstříku škol a školských zařízení, čj. 32 097/2012-25, ze dne 22. 8. 2012, s účinností od 1. 9. 2012 (zápis střední školy, změna názvu školy)
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje, čj. SpKrÚ 68384/2012 OŠKT, ze dne 29. 11. 2012, s účinností od 1. 1. 2013 (navýšení počtu lůžek internátu)
4. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu do rejstříku škol a školských zařízení, čj. 46580/2015-2, ze dne 11. 4. 2016, s účinností od 11. 4. 2016 (výmaz oboru vzdělání Pomocná škola)
5. Jmenování do funkce ředitelky školy, čj. KrÚ 33878/2012 OŠKT, s účinností od 1. 8. 2012
6. Školní řád Speciální základní školy, mateřské školy a praktické školy Ústí nad Orlicí, s účinností od 1. 9. 2016 včetně Pravidel pro hodnocení a klasifikaci žáků ze dne 1. 9. 2016
7. Vnitřní řád školní družiny ze dne 29. 8. 2012
8. Vnitřní řád internátu ze dne 3. 9. 2012
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „I SEDMIKRÁSKA“, čj. SZS 586/2013, platný od 1. 9. 2013 ve znění Dodatku č. 3 s účinností od 1. 9. 2016
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „II SEDMIKRÁSKA“, čj. SZS 854/2007, platný od 1. 9. 2007, ve znění dodatku č. 1 (ze dne 4. 1. 2011) a dodatku č. 2 (ze dne 1. 10. 2011) a dodatku č. 4 (ze dne 1. 1. 2015)
11. Školní vzdělávací program pro základní školu speciální, čj. 700/2010, platný od 1. 9. 2010, ve znění dodatku č. 1 (ze dne 4. 1. 2011), dodatku č. 2 (ze dne 1. 10. 2011) a dodatku č. 5 (ze dne 1. 1. 2016)
12. Školní vzdělávací program pro přípravný stupeň základní školy speciální platný od 1. 9. 2010
13. Školní vzdělávací program školní družiny, platný od 1. 9. 2013
14. Školní vzdělávací program internátu, platný od 1. 9. 2013

15. Školní vzdělávací program základního vzdělávání „Plavba za zdravím“, čj. SZS 586/2013, platný od 1. 9. 2013 (pracoviště Základní škola a Mateřská škola při nemocnici), ve znění Dodatku č. 1 – 5 s účinností od 1. 9. 2016
16. Školní vzdělávací program předškolního vzdělávání „Plavba za zdravím“, 586/2013, platný od 1. 9. 2013 (pracoviště Základní škola a Mateřská škola při nemocnici)
17. Školní vzdělávací program zájmového vzdělávání „Plavba za zdravím“ čj. 586/2013, platný od 1. 9. 2013 (pracoviště Základní škola a Mateřská škola při nemocnici)
18. Školní vzdělávací program pro praktickou školu dvouletou, čj. SZS 630/2012, platný od 1. 9. 2012 ve znění Dodatku č. 1 ze dne 1. 4. 2014
19. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2014-2018
20. Strategie rozvoje školy ze dne 30. 10. 2016
21. Dokumentace žáků se SVP, školní rok 2016/2017
22. Dokumenty výchovného poradenství, školní rok 2016/2017
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školní rok 2016/2017
24. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní rok 2016/2017
25. Hospitační záznamy, školní roky 2015/2016
26. Školní řád, pracoviště ZŠ a MŠ při nemocnici platný od 1. 9. 2015
27. Klasifikační řád – společný
28. Rozvrhy hodin tříd, školní rok 2016/2017
29. Školní matrika školní rok 2016/2017
30. Třídní knihy, školní roky 2015/2016 a 2016/2017
31. Kniha úrazů, školní rok 2016/2017, poslední ze dne 21. 3. 2017
32. Minimální preventivní program, školní rok 2016/2017
33. Vyhodnocení minimálního preventivního programu, školní rok 2016/2017
34. Zápisy z jednání školské rady, poslední ze dne 21. 3. 2017
35. Zápisy z pedagogických rad školní roky 2015/2016, 2016/2017
36. Třídní výkazy a katalogové listy, školní rok 2016/2017
37. Přehledy výchovně vzdělávací práce (ŠD, internát) školní rok 2016/2017
38. Zápisní lístky ŠD, školní rok 2016/2017
39. Přihlášky na internát, školní rok 2016/2017
40. Rozhodnutí ředitelky školy, školní roky 2015/2016, 2016/2017
41. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2014/2015, 2015/2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Blažková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Blažková v. r.

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka

PaedDr. Marta Hunalová v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

V Pardubicích 28. 4. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Stáňa Doležalová, ředitelka školy

. Mgr. Stáňa Doležalová v. r.

V Ústí nad Orlicí 5. 5. 2017